

Regularització pensions d'invalidesa i treball segons l'Article 172 de la Llei de la CASS

1

Febrer 2024

- 1. LA PRESTACIÓ PER INVALIDESA**
- 2. QUÈ REGULA L'ARTICLE 172**
- 3. COM S'APLICA L'ARTICLE 172**
- 4. COM ERA EL PROCÉS INTERN**
- 5. CRONOLOGIA**
- 6. QUANTIFICACIÓ**
- 7. PROPERES ACCIONS**

1. LA PRESTACIÓ PER INVALIDESA

BRANCA GENERAL

LA PRESTACIÓ PER INVALIDESA

Què és?

És una prestació econòmica de la **Branca General**

Per què?

Per què existeix una deterioració prematura de l'organisme o un dany a la integritat corporal (**Raó mèdica**) de més del 60% del grau de menyscabament

Per qui?

Per qualsevol assegurat que hagi cotitzat a la CASS i compleixi els requisits particulars de cada prestació.

Persones vulnerables

Llei 13/2019, del 15 de febrer, per a la igualtat de tracte i la no-discriminació. BOPA 27 any 2019 de 15 de febrer
Art. 3

3. ... Tenen la consideració de **persones en una situació de més vulnerabilitat**, entre d'altres, les que integren els col·lectius següents:

...

c) Persones amb discapacitat.

...

I què és una persona amb discapacitat?

Conveni relatiu als drets de les persones discapacitades i del Protocol opcional al Conveni relatiu als drets de les persones discapacitades, fets a Nova York el 13 de desembre del 2006. BOPA 51 ANY 2013 DE 30 d'octubre

Article 1

Objecte

...

Per "persones discapacitades" s'entén les persones que tenen deficiències físiques, mentals, intel·lectuals o sensorials a llarg termini que, en interactuar amb diverses barreres, poden impedir la seva participació plena i efectiva en la societat, en igualtat de condicions amb les altres.

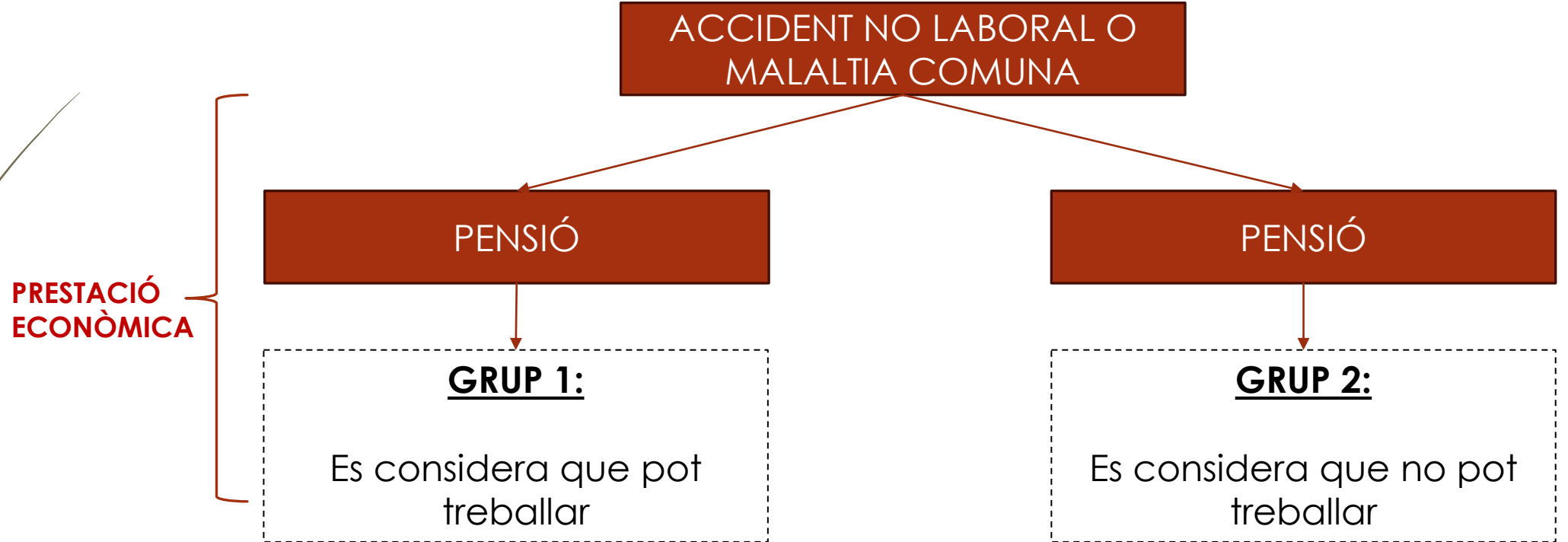
I això com es tradueix a les persones que malauradament tenen aquestes deficiències a llarg termini amb les pensions d'invalidesa?

Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la seguretat social

Capítol cinquè. Prestacions d'invalidesa. Article 166. Definició

La invalidesa derivada d'accident no laboral o malaltia comuna és **la situació que resulta d'una deterioració prematura de l'organisme, mèdicament comprovada, derivada d'una malaltia comuna o d'un accident no laboral, presumiblement definitiva**, i que produeix una reducció d'almenys el **60%** de la seva capacitat de guany.

ACCIDENT NO LABORAL O MALALTIA COMUNA

2. QUÈ REGULA L'ARTICLE 172

ART. 172 *Compatibilitat de la pensió d'invalidesa amb el treball*

Què diu?

Art. 172.2

“La pensió d'invalidesa de la persona beneficiària que, a més, és assalariada es redueix en la quantitat necessària per tal que, un cop sumada al complement no contributiu i altres pensions de l'estranger pel mateix concepte, juntament amb el salari que rep, la quantitat resultant no sigui superior al salari global mensual mitjà, revalorat d'acord amb l'IPC, que rebia abans de constatar-se la patologia que ha resultat invalidant”.

Art. 172.3

Equivalent per compte propi

ART. 172

Per tant ...

Ha de ser una **pensió compatible amb el treball**:

1. **Pensió d'invalidesa derivada de malaltia comuna (grup 1 o equivalent)**
2. **Pensió d'invalidesa derivades d'accident laboral i malaltia professional.**

3. COM S'APLICA L'ARTICLE 172

ART. 172 Quan es concedeix una pensió d'invalidesa

SALARI GLOBAL MENSUAL
MITJÀ
=
BASE DE CÀLCUL

Mitjana dels salaris dels 12 mesos anteriors al fet causant de la invalidesa.

Mitjana dels darrers 12 mesos:
BASE DE CÀLCUL

PENSIÓ

+

CNC

+

PENSIÓ
ESTRANGERA

+

SALARI

De la pensió d'invalidesa

Del complement no contributiu (si li correspon)

De pensió estrangera d'invalidesa (si té pensió estrangera)

De salaris

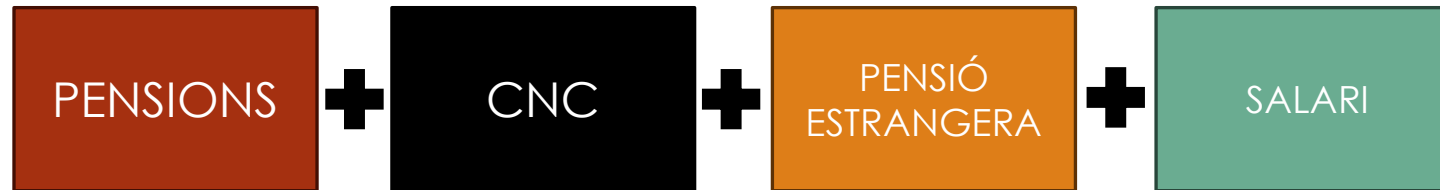
La Base de Càlcul es comunica en la notificació de la concessió de la pensió d'invalidesa

ART. 172 Regularització de la Pensió d'invalidesa

És a dir ...

Cada mes s'ha de calcular si es respecta la següent validació:

Mitjana dels darrers dotze mesos de:

Menor o igual que:

SALARI GLOBAL MENSUAL
MITJÀ
=
BASE DE CÀLCUL (*)

(*) Regularitzada per l'IPC

I si no es compleix, cal regularitzar el CNC i/o Pensió invalidesa

4. COM ERA EL PROCÉS INTERN

Com era el procés intern a la CASS? (1/3)

- La regularització de les pensions d'invalidesa no es realitzava de manera automàtica i sistemàtica. Només en casos puntuals i de manera manual i individualitzada.
- Quan procedia fer-ho, es reajustava la prestació econòmica atorgada i la CASS es reservava el dret a reclamar el que s'havia abonat incorrectament.
- Donat el volum de pensionistes d'invalidesa i les dades necessàries per fer el càlcul dels indeguts, suposava una feina difícil de fer correctament de forma exclusivament manual.
- L'any 2017 va haver una reestructuració de l'Àrea de Pensions amb la prioritat principal de disminuir els temps de resposta en les adjudicacions de les pensions de jubilació. El volum de peticions estava augmentant i el temps de resolució era superior als dos mesos estipulats.

Com era el procés intern a la CASS? (2/3)

- Paral·lelament, a l'any 2017 es va començar un projecte d'automatització de processos de la CASS on estava inclosa l'automatització de la regularització del 172.
- Es minimitzava la contractació de més persones donat que hi havia previsió d'automatitzar els processos.
- La regularització del temps de resposta de l'Àrea de Pensions s'ha disminuït sense tenir més efectius. Al 2022 ja estava en un termini inferior als dos mesos, encara que el volum s'incrementés en un 30% entre el 2017 i el 2022.
- Tots els projectes nous i que no estaven previstos, degut a situacions sobrevingudes per nova normativa i per circumstàncies excepcionals d'emergència que han arribat a la CASS durant aquest període (modificacions IRPF, ERTOS, compte propi, etc), han fet que es prioritzessin els desenvolupaments informàtics per davant de les necessitats internes de la CASS.

Com era el procés intern a la CASS? (3/3)

- Vist que l'automatització no arribava, l'any 2021 es van determinar uns processos manuals de regularització de les pensions d'invalidesa de Grup I.
- Es va determinar com objectiu el poder revisar anyalment i de forma manual el 10 % d'aquestes pensions. D'aquestes revisions, a l'any 2021 es van regularitzar 34 pensions per un import de 9.482EUR. Hi havia dedicació del 25% d'un tècnic de l'Àrea.
- Es determina que pel 2022 es controlaria fins el 3% de pensionistes d'invalidesa de Grup I (que ja ascendien a 1.485).
- Es sol·liciten internament més recursos humans i/o tecnològics per poder completar totes les necessitats de l'Àrea.
- A partir d'una regularització de pensió que es va fer al 2021 i on el pensionista ens va demanar la quantificació del deute que la CASS li havia pagat de més, el Gabinet Jurídic va fer una nota interna on manifestava que sempre s'ha de reclamar el deute detectat.
- Durant el 2022 es van regularitzar 6 pensions d'invalidesa.
- Fins el 2023 no es van començar a reclamar els indeguts acumulats en els nous casos.

4. CRONOLOGIA

Cronologia

- Desembre 22: Una afiliada sol·licita que se li informi sobre la situació de la seva pensió d'invalidesa.
  - En la seva revisió, es comprova que està cobrant una pensió d'invalidesa superior del que estableix l'Article 172.
  - Després de la resolució, l'afiliada presenta una sol·licitud que arriba al Consell d'Administració.
- 28 febrer 23 el Consell d'Administració sol·licita informació a la direcció sobre aquesta casuística.
- El departament de pensions prepara un informe per avaluar l'estat de situació.
- 25 abril 23: La direcció comunica al Consell d'Administració que encara està pendent avaluar l'informe realitzat.
- 30 de maig: La direcció exposa l'informe preparat internament i el Consell d'Administració demana un complement d'informació. També insisteix en que cal prioritzar la realització de la regularització automàtica de les pensions d'invalidesa.

Cronologia

- 27 juny 23: Es presenta el complement d'informació al Consell d'Administració.
- 1 juliol 23: Inici activitat nou director.
- 24 juliol 23: La direcció informa al Consell d'Administració que ha començat el projecte per determinar l'abast de la situació i per desenvolupar un procés automatitzat de regularització.
- 29 agost 23: La direcció informa que es disposa de la primera valoració feta manualment. La magnitud del que presenta aquesta aproximació ens fa començar a estudiar les diferents opcions a l'hora de:
  - Regularitzar les pensions
  - Fer les reclamacions de deute corresponents als tres darrers anys
  - Tenir en compte el col·lectiu sensible del que es tracta
  - Informar a Afers Socials per si cal que participin en el procés.
  - Realitzar els canvis informàtics necessaris per tal d'assegurar que el procés seria automàtic, mensual i auditable.
- Agost 23: S'informa per primer cop a Afers Socials.

Cronograma

- 26 setembre 23: Es presenta al Consell d'Administració de la CASS un full de ruta per fer la regularització.
- Vista la magnitud del procés i el perfil dels afectats, degut a un error continuat de la CASS, el Consell d'Administració acorda demanar un informe jurídic extern per explorar les possibilitats de regularització progressiva de la pensió i/o condonació del deute legalment possible.
- El Consell d'Administració demana a la direcció un informe intern exhaustiu sobre les causes que han donat lloc a aquesta situació.
- La intervenció delegada emet una opinió contrària a condonar deute i/o fer una regularització progressiva.
- 25 Octubre 23: La direcció presenta al Consell d'Administració les conclusions de l'informe demanat i una programació del desenvolupament per a l'automatització del procés.

Cronograma

- També es presenta al Consell d'Administració l'informe jurídic extern que conclou que legalment no es pot fer cap tipus de regularització progressiva de les pensions ni tampoc una condonació del deute.
- En aquest Consell s'acorda que en els millors terminis s'implementi un procés d'automatització de les regularitzacions de les pensions, i la notificació i corresponent regularització i reclamació del deute dels pensionistes afectats.
- El Consell també acorda la contractació d'una empresa independent externa per tal que faci un estudi 'forensic' sobre tota aquesta situació.
  - Acord per a la contractació del forensic (25 octubre 23)
  - Recepció de les ofertes (Desembre 23)
  - Adjudicació de l'estudi (30 Gener 24)

Cronograma

- 7 de novembre 23: S'incorpora el Sr. Marc Galabert i es nomenat president del Consell d'Administració. S'informa al nou president de la situació així com del pla d'implementació del nou procés d'automatització, regularització i reclamació del deute.
- 13 novembre 23: Es fa una reunió amb Afers Socials on s'exposa la situació i el procés de regularització i reclamació del deute proposat. També es demana la possibilitat de planificar un suport per part del ministeri.
- 28 novembre 23: Es presenta el cronograma de la regularització i procés d'automatització. La direcció informa que s'està treballant per fer la regularització amb el pagament del febrer 24, atenent a que informàticament no és possible garantir la seguretat del procés abans d'aquesta data.
- 19 desembre 23: S'informa al Consell d'Administració de l'avenç de la planificació.

Cronograma

- 11 gener 24: Es fa una nova reunió amb el Ministeri d'Afers Socials per informar de la planificació i de la possibilitat del seu suport. El Ministeri ens comunica que informará al Govern d'aquesta situació.
- Posteriorment el Ministeri ens demana exposar la problemàtica al cap de Govern.
- 16 gener 24: El president i el director de la CASS es reuneixen amb el cap de Govern per exposar tota la situació, el cronograma establert, el seu impacte, estimació del deute calculat i el pla de comunicació i resolució als afectats.
- En aquesta reunió, i en vista de la vulnerabilitat del col·lectiu afectat, per part de govern es posa sobre la taula que l'advocat que ja havia explorat si es podia condonar el deute amb el marc legal vigent, estudiés ara la possibilitat d'articular un possible canvi legislatiu per poder condonar el deute involuntari generat per la CASS.

Cronograma

- 23 gener 24: Es comparteix amb Govern la proposta demanada, i posteriorment se'ns comunica que aquest canvi legal s'articularà com una transacció a una esmena en la Llei de Pressupost 2024.
- El mateix dia el president informa per correu electrònic al Consell d'Administració d'aquesta nova situació i es convoca un Consell d'Administració extraordinari pel dijous 25 de gener per valorar la situació.
- 25 gener 24: El president amplia la informació tramesa per correu electrònic al Consell d'Administració.
- El director informa de la impossibilitat de començar el procés de regularització amb el pagament de febrer, i es re planifica pel pagament del mes de març.

Cronograma

- 30 gener 24: El Consell d'Administració acorda fer la comunicació de tot el procés que s'engegava un cop aprovat o rebutjat el nou marc legal.
- S'adjudica a l'empresa DELOITTE l'estudi 'forensic'.
- Es fa èmfasi en planificar un procés on les notificacions es facin personalment i amb la informació necessària per tal de fer facilitar al màxim la comprensió de la regularització.
- 2 febrer 24: Roda de premsa per informar als afiliats la situació generada per la CASS així com el procés de regularització.

5. QUANTIFICACIÓ

Dades actuals

- El número total de pensionista d'invalidesa de Grup I són uns 1.100.
- El número de pensionistes d'invalidesa afectats per la regularització de la seva pensió són a data d'avui 213. Aquests casos també han generat deute involuntari durant els darrers 3 anys.
- Hi ha 250 pensionistes més als que no cal regularitzar la pensió d'invalidesa, però que han generat un deute involuntari els darrers 3 anys.
- L'objectiu és fer la regularització de les pensions afectades durant el mes de març.
- La reducció del pagament de pensions d'invalidesa serà d'uns 50.000 eur mensuals (sobre un total mensual de pagaments de pensions d'invalidesa de 620.000 eur.)
- Import de la condonació: Aproximadament 1,5 M€ els darrers 3 anys.
- Els imports varien mes a mes per això les dades són aproximades.
- Els deutes involuntaris generats amb anterioritat als 3 anys s'estan calculant però no responen a una extrapolació lineal.

6. PROPERES ACCIONS

Properes accions

- A partir del 19 de febrer es convocarà als 213 pensionistes afectats a la CASS per tal d'explicar-li el seu cas de manera particular i individual.
- Es convocarà personalment a tots els afectats en la regularització i es seguiran els passos que determina la llei:
  - Notificació de la regularització
  - Possibilitat d'apel·lació i la seva resolució
  - Possibilitat de recurs
  - Regularització de les pensions d'invalidesa el mes de març del 2024
  - Resolució de recurs
  - Publicació al BOPA en els casos de no poder contactar personalment
- Es comunicarà a la resta de pensionistes no afectats.
- Mensualment es farà la revisió automàtica de totes les pensions d'invalidesa de Grup I per comprovar si cal fer una regularització i de forma que no es generarà cap deute.
- Valoració del 'forensic' demanat i avaluació de trasllat del cas a la justícia.

ANNEX

Interval d'ingressos que li quedarien després de regularitzar (respecte SM)

Interval reducció	<0,5 SM	0,5-1 SM	1-1,5 SM	1,5-2 SM	2-2,5 SM	2,5-3 SM	3-3,5 SM	4-4,5 SM	TOTAL
<50		6	10	7	3		1		27
50-100	1	1	14	6	1	2			25
100-150		1	12	3	2	2			20
150-200		5	8	7	3	1			24
200-250	1	1	12	7	4	1	1	1	28
250-300		3	9	4	3	1			20
300-350		2	4	5	2	1			14
350-400		2	3		2	1			8
400-450		1	2	3	1	1			8
450-500	1		1	2	2				6
500-550	1	1	4	1	2			1	10
550-600		1		2		1			4
600-650		1	1	1	1		1		5
650-700			1	4					5
700-750						1			1
750-800	1			2					3
800-850		1		1	1				3
950-1000						1			1
1000-1050							1		1
TOTAL	5	26	81	55	27	13	4	2	213